

110249

HD 16/8-96

Knut Hamsun

Knut Hamsun er blitt en omdiskutert person i norsk litteratur. Nå er

det blitt laget film om dikteren for å gjenskape hans liv og forfatter-skap. Når det gjelder hans diktning, er nok mange enige om at dette er perler i norsk litteratur. Han hadde kunstneriske evner utenom det vanlige. Enkelte mennesker har en slik begavelse. Hans verker ble kjent i Tyskland og andre steder i verden, og han hadde en veldig innflytelse.

Han var en tid i Amerika. Han hadde lite til overs for den amerikanske litteratur, som han betraktet som dekadent. Han skrev boka «Fra det moderne Amerikas Aandsliv». Der gjorde han narr av det meste Amerika da hadde av åndsmenn. Det var mest norsk og tysk litteratur som interesserte han, og dette varte til det siste. Hamsun fikk Nobelprisen i 1920.

Etter krigen fikk han husarrest, og ble beskyldt for å være landsforræder. Pgr. 86 som omhandler forræderi kom inn i lovverket i 1902. Det var da et spent forhold til Sverige. Det ble forlik med Sverige i 1905. Pgr. 86 forutsetter altså en krigstilstand.

Den 10. juni 1940 ble det inngått en våpenstillstandsavtale i Trondheim med den tyske overkommando. Sommeren 1940 hadde Stortinget forhandlinger med tyskerne. Regjeringen Nygaardsvold befant seg da i London. Stortingets forhandlinger med tyskerne førte ikke til noe norsk styre. Den 25. september oppnevnte rikskommissær Terboven de kommissariske statsråder som besto av tretten nordmenn. Dette var den nye regjering som var medlemmer av Nasjonal Samling. NS var det eneste parti som tyskerne kunne stole på. De erklærte at veien til Norges selvstendighet gikk gjennom dette parti. Stortinget, administrasjonsrådet og alle politiske partier ble nå oppløst.

Hamsuns siste bok heter «Paa gjengrodde Stier». Den 18. januar 1945 overtok general Franz Friedrich Bøhme makten etter Terboven. Tanken var kanskje å overflytte tyske avdelinger til Vestfronten og Østfronten. Tyskland kapitulerte betingelsesløst i mai, og det var vanvidd å fortsette krigen i Norge. En krig kunne ha lagt store deler av landet i ruiner. General Bøhme hadde hovedkvarteret sitt i Lillehammer.

Egil Huset